

فصل نامه دانش شناسی

(علوم کتابداری و اطلاع رسانی و فناوری اطلاعات)

دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران شمال

سال سیزدهم، شماره ۴۹، تابستان ۱۳۹۹، از صفحه ۸۶ الی ۱۰۰

میزان تطابق سرعنوان‌های موضوعی فارسی با برچسب‌های اجتماعی کاربران

معصومه کاظمی زاده^۱ | امیررضا اصنافی^۲ | نجمه سالمی^۳

۱. کارشناس ارشد علم اطلاعات و دانش شناسی سازمان اسناد و کتابخانه ملی جمهوری اسلامی ایران، masikazemi88@gmail.com

۲. عضو هیئت علمی گروه علم اطلاعات و دانش شناسی دانشگاه شهید بهشتی، aasnafi@gmail.com (نویسنده مسئول)

۳. دکتری علم اطلاعات و دانش شناسی، مدرس دانشگاه. Salemi.najmeh@gmail.com

تاریخ دریافت: ۱۳۹۹/۱۰/۲۷ تاریخ پذیرش: ۱۳۹۹/۱۱/۲۱

چکیده

هدف: پژوهش حاضر در نظر دارد تا میزان مطابقت و همگونی برچسب‌های اجتماعی را با سرعنوان‌های موضوعی مقایسه کند تا میزان همپوشانی موضوعات و واژه‌های اختصاص داده شده در سرعنوان‌های موضوعی را با برچسب‌گذاری‌های مردمی بسنجد.

روش پژوهش: پژوهش حاضر از نوع کاربردی-نظری و روش پژوهش تحلیل محتوا است. در این پژوهش با استفاده از روش سیاه‌برداری و تحلیل محتوا، میزان مطابقت دقیق، تقریبی، نسبی و عدم مطابقت برچسب‌های اجتماعی کتاب‌های موجود در حوزه علم اطلاعات و دانش‌شناسی در سایت کتابراه با سرعنوان‌های موضوعی فارسی بررسی شد.

یافته‌ها: پژوهش حاضر نشان داد که میزان مطابقت دقیق سرعنوان‌های موضوعی با برچسب‌های اجتماعی به‌طور متوسط ۲۲ مورد، میزان مطابقت تقریبی سرعنوان‌های موضوعی با برچسب‌های اجتماعی به‌طور متوسط ۳۶ مورد، میزان مطابقت نسبی سرعنوان‌های موضوعی با برچسب‌های اجتماعی به‌طور متوسط ۱۱۶ مورد است. طبق یافته‌ها، میزان مطابقت دقیق سرعنوان‌های موضوعی با برچسب‌های اجتماعی پایین‌ترین حد را دارد و عدم تطابق بیشترین میزان را داراست. پژوهش نشان داد میانگین عدم تطابق سرعنوان‌های موضوعی با برچسب‌های اجتماعی حتی بیشتر از مجموع سه نوع تطابق دقیق، نسبی و تقریبی است. در نتیجه میزان همگونی سرعنوان‌های موضوعی با برچسب‌های اجتماعی پایین است.

نتیجه‌گیری: پژوهش حاضر نشان داد میزان همگونی سرعنوان‌های موضوعی با برچسب‌های اجتماعی پایین است. به کارگیری دو روش در فهرست‌نویسی می‌تواند مکمل هم باشند و فهرست‌نویسی ترکیبی را که شامل سرعنوان‌های موضوعی و برچسب‌های اجتماعی است به وجود آورند.

واژه‌های کلیدی: وب ۲/۰، برچسب‌های اجتماعی، سرعنوان‌های موضوعی، فهرست‌نویسی ترکیبی

مقدمه

با ظهور وب ۲، یکی از ابزارهایی که امکان تعامل بیش تر کاربران با نظام های کتابخانه ای را فراهم می سازد، برچسب گذاری اجتماعی است که کمتر مورد توجه قرار گرفته است (جوکار و کوبی، ۱۳۹۵). یکی از ابزارهایی که امکان همکاری و تعامل بیش تر کاربران با نظام های کتابخانه ای را فراهم می سازد، برچسب گذاری اجتماعی^۱ است. حتی زمانی که صحبت از ابزارهای کاربردی وب ۲ به میان بیاید نیز برچسب گذاری اجتماعی یک ویژگی منحصر به فرد شمرده می شود زیرا برچسب گذاری نه تنها به دلیل نوآوری ها و پیشرفت های فناوری در طراحی نظام ها مورد توجه بوده، بلکه از این جهت نیز که در بافت^۲ های متفاوت قابل اعمال است، اهمیت فراوانی دارد (بگوین^۳، ۲۰۰۳). با این رویکرد، کاربران اقلام اطلاعاتی^۴ را با ساختار آزاد و برخلاف واژگان مهار شده توصیف یا سازماندهی کنند. بدین ترتیب موضوعات سرعنوان های موضوعی به صورت متن ایستا بوده و کاربران اجازه تعامل و درج واژه ها و موضوعات انتخابی جدید را ندارند و از طرف دیگر در وبگاه های مبتنی بر وب ۲/۰ و مبتنی بر نظام رده بندی اجتماعی، امکان تعامل با نظام اطلاعاتی برای کاربران مهیاست. حال باید دید که آیا برچسب ها با واژگان مهار شده همگون هستند؟ با توجه به این مسئله، پژوهش حاضر بر آن است تا میزان مطابقت و همگونی برچسب های اجتماعی را با سرعنوان های موضوعی مقایسه کند تا میزان همپوشانی موضوعات و واژه های اختصاص داده شده در سرعنوان های موضوعی را با برچسب گذاری های مردمی بسنجد. به طور کلی مطالعه در زمینه برچسب گذاری اجتماعی از سال 2005 مورد توجه قرار گرفته است. برخی از مهمترین و مرتبط ترین پیشینه ها عبارتند از:

علیمرادی (۱۳۹۳) در پژوهش خود با عنوان تقویت برچسب گذاری اجتماعی با نظام سازماندهی دانش، به بررسی راه های تقویت برچسب گذاری اجتماعی از طریق نظام های سازمان دهی

محتوا، با نظری به تقویت کیفیت برچسب ها برای افزایش کشف اطلاعات و اجرای بازیابی می پردازد. نتایج پژوهش گویای آن است که از فولکسونومی و برچسب گذاری اجتماعی، نه تنها برای رده بندی متون با سرعت بالا استفاده می شود، بلکه می توان آن را الگویی بسیار سودمند در سازمان دهی دانش برشمرد. اگرچه این الگو برای سازمان دهی، معایب و معضلاتی نیز دارد. اما استفاده از واژگان کنترل شده می تواند زمینه ای باشد که بر پایه آن، بستری برای استفاده از اصطلاح ها به منظور برچسب گذاری و فولکسونومی ایجاد نمود. خادیمان و کوبی (۱۳۹۷) در پژوهشی به مرور نوشتارهای مربوط به برچسب های اجتماعی لایبرری^۵ ینگ در مقابل سرعنوان های موضوعی کتابخانه کنگره پرداختند. مرور نوشتارها آشکار می کند بین برچسب های اجتماعی و سرعنوان های موضوعی کتابخانه کنگره تا حدودی مطابقت (نزدیک به 50 درصد) وجود دارد ولی این میزان مطابقت در حدی نیست که بتوان برچسب های اجتماعی را با سرعنوان های موضوعی جایگزین کرد، به همین دلیل نتیجه گیری شده است که این دو نظام سازماندهی اطلاعات می توانند مکمل هم باشند. وبر^۶ (۲۰۰۶) در پژوهش خود با عنوان واژگان کنترل شده و برچسب گذاری اجتماعی در لایبرری ینگ، بیان می دارد با وجودی که رده بندی های مردمی از مهار واژگان تا حد زیادی بی بهره اند، نسبت به سایر نظام های زبان طبیعی در انتخاب توصیفگرها بیشتر به نیازهای کاربران خود توجه داشته اند و مشارکتی تر و عامه پسندتر عمل کرده اند. و به این نتیجه دست یافت که ارتباط متقابل و دوسویه میان نظام های کنترل واژگان و رده بندی مردمی بسیار سودمند خواهد بود. اسمیت^۷ (۲۰۰۷) با بررسی یک نمونه چهار تایی از کتاب های منتشر شده در پنج سال گذشته تفاوت کارایی برچسب ها و سرعنوان های موضوعی را در کتاب های داستانی و غیرداستانی مقایسه کرد. یافته ها نشان داد که برچسب ها، موضوعهای کتابها را بهتر نشان می دهند و فولکسونومی ها قابلیت تقویت واژگان مهار شده را دارند. گروبر^۷ (۲۰۰۷) در پژوهش خود با عنوان

1. Social Tagging

2. Context

3. Beguin

4. Information Items

5. Weber

6. Smith

7. Gruber

به غنی شدن فراداده‌ها کمک کند. ویدایا و هرینارایانا^۵ (۲۰۱۶) در پژوهشی با هدف بررسی میزان مطابقت و مکمل بودن برجسب‌های اجتماعی لایبرری ینگ و سرعنوان‌های موضوعی کتابخانه کنگره، 100 کتاب نمونه رشته علم اطلاعات و دانش‌شناسی که در سال‌های 2000 تا 2015 منتشر شده بودند را با هم مقایسه کردند. در مجموع 341 سرعنوان موضوعی و 2476 برجسب اجتماعی از کتاب‌های نمونه گردآوری شد. یافته‌ها نشان داد که 21 / 5 درصد برجسب‌ها 160 (برجسب) با سرعنوان‌های موضوعی مطابقت دارند. همچنین 46 / 9 درصد سرعنوان‌های موضوعی توسط کاربران برای برجسب‌گذاری استفاده شده بود. در زمینه پیشینه‌ها و نوشتارهای داخلی نیز بیشتر آنها به تعریف کلی و ویژگی‌های برجسب‌گذاری اجتماعی پرداخته‌اند و نوشتاری که در آنها به مقایسه فولکسونومی و سرعنوان‌های موضوعی کتابشناسی ملی ایران پرداخته شده باشد وجود ندارد. با این وجود بعید به نظر می‌رسد که برجسب‌های اجتماعی کتاب‌ها در سایت‌های فارسی زبان بتوانند همپوشانی زیادی با سرعنوان‌های موضوعی داشته باشند؛ ولی به لحاظ گستردگی و افزونگی فراوانی برجسب‌های اجتماعی نسبت به سرعنوان‌های موضوعی، می‌توان پیشنهاد نمود تا از آن در گسترش واژگان مورد استفاده برای دسترس‌پذیری اطلاعات و حمایت از هستی‌شناسی‌ها و وب معنایی و فهرست نویسی اجتماعی بهره گرفت.

بر مبنای اهداف، سؤالات پژوهش نیز به شرح زیر است:

۱. سرعنوان‌های موضوعی کتابشناسی ملی ایران با برجسب‌های اجتماعی تا چه میزان تطابق دقیق دارد؟
۲. سرعنوان‌های موضوعی کتابشناسی ملی ایران با برجسب‌های اجتماعی تا چه میزان تطابق تقریبی دارد؟
۳. سرعنوان‌های موضوعی کتابشناسی ملی ایران با برجسب‌های اجتماعی تا چه میزان تطابق نسبی دارد؟
۴. سرعنوان‌های موضوعی کتابشناسی ملی ایران با برجسب‌های اجتماعی تا چه میزان عدم تطابق دارد؟

هستی‌شناسی فولکسونومی به این نتیجه رسیده که نظام‌های سلسله‌مراتبی و برجسب‌گذاری هر کدام محدودیت‌ها و مزایای خود را دارند و تأکید می‌کند که این دو نظام در مقابل هم نیستند؛ اما برخی معتقدند که در محیط رقمی قرن ۲۱ فولکسونومی‌ها جایگزین تاکسونومی‌ها خواهند شد. چن^۱ (2008) در پژوهش خود به مقایسه کتاب‌های داستانی و غیرداستانی که در سایت لایبرری ینگ بیشترین تعداد برجسب را داشتند با سرعنوان‌های موضوعی کتابخانه کنگره پرداخت. حجم نمونه 50 عنوان کتاب انگلیسی (25 عنوان کتاب داستانی و 25 عنوان کتاب غیرداستانی) بود که در این بررسی 2249 برجسب بررسی و طبقه‌بندی شدند. یافته‌ها حاکی از آن است که میزان همپوشانی برجسب‌ها با سرعنوان‌های موضوعی کتابخانه کنگره نسبتاً پایین است. آدلر^۲ (۲۰۰۹) در پژوهشی با عنوان فراتر از فهرست‌های کتابخانه: یک مطالعه تطبیقی از واژگان مهارشده در سرعنوان‌های موضوعی کتابخانه کنگره و برجسب‌های تولید شده توسط کاربران در پایگاه لایبرری ینگ برای کتاب‌های متنوع در یک نمونه 20 تایی کتاب نشان داد برجسب‌هایی که به طور مکرر توسط کاربران استفاده شده بودند در پیشینه‌های فهرست‌نویسی وجود نداشتند یا اندک بودند. همچنین نشان داد که برجسب‌ها و سرعنوان‌های موضوعی به تنهایی نظام‌های کاملی نیستند، اما می‌توانند مکمل هم باشند. توماس و همکاران^۳ (۲۰۰۹) در پژوهشی با عنوان برجسب‌گذاری کنیم یا خیر؟ کتاب‌های برجسب‌گذاری شده در لایبرری ینگ^۴ را با سرعنوان‌های موضوعی کتابخانه کنگره مقایسه کردند، 6 درصد برجسب‌ها به طور دقیق با سرعنوان‌های موضوعی کتابخانه کنگره مطابقت داشت، 31 درصد با موضوع‌های اعم و اخص مرتبط بود، و 35 درصد با سرعنوان‌های موضوعی کتابخانه کنگره ارتباط مفهومی داشت.

آن‌ها پیشنهاد کردند که فهرست‌نویسی ترکیبی که دربرگیرنده از سرعنوان‌های موضوعی و برجسب‌های اجتماعی است می‌تواند

1. Chen

2. Adler

3. Thomas

4. Library Thing

5. Vaidya and Harinarayana

روش پژوهش

پژوهش حاضر از نوع کاربردی- نظری و روش پژوهش تحلیل محتوا است. در پژوهش حاضر با استفاده از روش سیاهه برداری و تحلیل محتوا، برجسب‌های اجتماعی در ۱۳۱ کتاب در حوزه علم اطلاعات و دانش‌شناسی موجود در سایت فارسی کتابراه^۱ با سرعنوان‌های موضوعی به صورت تک به تک در یکی از سه مقوله کلی زیر و نیز مؤلفه‌های فرعی آن مقوله با هم مقایسه شده‌اند:

۱- برجسب اجتماعی با سرعنوان موضوعی مطابقت دارد، شامل موارد زیر:

- یکسان: برجسب اجتماعی و سرعنوان موضوعی عیناً مثل هم هستند؛

- مشابه: برجسب اجتماعی و سرعنوان موضوعی شبیه به هم هستند؛ شامل موارد زیر:

- کلیدواژه: مطابقت برجسب اجتماعی با سرعنوان موضوعی از نظر کلیدواژه ای؛

- مترادف: برای شناسایی مترادف‌ها، ارجاع‌های موجود در پیشینه مستند کتابخانه ملی ملاک قرار می‌گیرد؛

- جمع یا مفرد؛

- املائی متفاوت: برای شناسایی املائی متفاوت، علاوه بر مراجعه به منابع مرجع تخصصی، ارجاع‌های موجود در پیشینه مستند کتابخانه ملی ملاک قرار می‌گیرد؛

۲- برجسب اجتماعی با سرعنوان موضوعی مطابقت نسبی دارد، شامل موارد زیر:

- اعم: برجسب اجتماعی به منزله واژه اعم سرعنوان موضوعی انتخاب شده است؛

- اخص: برجسب اجتماعی به منزله واژه اخص سرعنوان موضوعی انتخاب شده است؛

- مرتبط: برجسب اجتماعی به منزله واژه مرتبط با سرعنوان موضوعی انتخاب شده است؛

- سایر: برجسب اجتماعی با سرعنوان موضوعی ارتباط مفهومی غیر از مقوله‌های بالا دارد؛ به طور مثال، از طریق یادداشت‌های دامنه یا توضیحی؛

۳- بین برجسب اجتماعی با سرعنوان موضوعی مطابقتی وجود ندارد:

- بی‌ربط: برجسب اجتماعی در سرعنوان موضوعی فارسی موجود نبود یا اینکه سرعنوان موضوعی داده شده به کتاب در بین برجسب‌های اجتماعی موجود نبود؛

جامعه پژوهش شامل برجسب‌های اجتماعی کتاب‌های رشته علم اطلاعات و دانش‌شناسی موجود در سایت کتابراه و سرعنوان‌های موضوعی در حوزه مذکور و مطابقت تک به تک آنها با هم می‌باشد.

در پژوهش حاضر به دلیل محدود بودن اعضای جامعه مورد مطالعه از روش نمونه‌گیری استفاده نشده است و کل جامعه آماری به روش تمام سرشماری که شامل ۱۳۱ عنوان کتاب در حوزه علم اطلاعات و دانش‌شناسی بود انتخاب گردید. براساس تقسیم‌بندی موضوعی موجود در سایت کتابراه حوزه علم اطلاعات و دانش‌شناسی شامل ۵ موضوع فرعی سازماندهی اطلاعات و مرجع‌شناسی، مدیریت دانش، کتابخانه‌ها، کتابخانه الکترونیکی و کتابشناسی است که کلیه کتاب‌های موجود در موضوعات فرعی حوزه علم اطلاعات و دانش‌شناسی برای بررسی میزان انطباق یا عدم انطباق برجسب‌های اجتماعی با سرعنوان‌های موضوعی انتخاب گردید. موضوعات فرعی مورد بررسی مطابق جدول زیر عبارتند از:

^۱ <https://www.ketabrah.ir/>

کتابراه مرجع قانونی دائلود کتاب الکترونیکی و دائلود کتاب صوتی است که امکان دسترسی به هزاران کتاب، رمان، مجله، و کتاب صوتی و همچنین خرید کتاب الکترونیک از طریق موبایل تبلت و رایانه فراهم می‌کند.

جدول ۱. موضوعات فرعی موجود در سایت کتابراه در رشته علم اطلاعات و دانش شناسی

ردیف	موضوع	تعداد منابع		سرعنوان‌های موضوعی		برجسب‌ها
		فراوانی	درصد فراوانی	فراوانی	درصد فراوانی	
۱	سازماندهی اطلاعات و مرجع شناسی	۳۹	۲۹/۸	۹۰	۲۹/۳	۴۹۲
۲	مدیریت دانش	۳۳	۲۵/۲	۷۳	۲۳/۸	۴۸۹
۳	کتابخانه‌ها	۳۰	۲۲/۹	۷۲	۲۳/۴	۳۵۳
۴	کتابخانه الکترونیکی	۱۷	۱۲/۹	۵۲	۱۶/۹	۲۲۵
۵	کتابشناسی	۱۲	۹/۲	۲۰	۶/۶	۱۲۲
	مجموع	۱۳۱	٪۱۰۰	۳۰۷	٪۱۰۰	۱۶۸۱

ابزار گردآوری اطلاعات در پژوهش حاضر استفاده از روش سیاه برداری و تحلیل محتوا است که برجسب‌های اجتماعی کتب موجود در رشته علم اطلاعات و دانش شناسی با سرعنوان‌های موضوعی به صورت تک به تک در سه مقوله کلی: ۱- مطابقت برجسب‌های اجتماعی با سرعنوان‌های موضوعی، ۲- مطابقت نسبی برجسب‌های اجتماعی با سرعنوان‌های موضوعی کتابخانه ملی و ۳- عدم مطابقت برجسب‌های اجتماعی با سرعنوان‌های موضوعی کتابخانه ملی و مؤلفه‌های فرعی آن مقوله‌ها با هم مقایسه شده‌اند. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها تاحدود زیادی مشابه پژوهش‌های پیشین و با استفاده از روش تفکیک داده‌ها، از روش تحلیل محتوا و درصد همپوشانی برای تعیین میزان انطباق نتایج حاصله استفاده شد. داده‌های گردآوری شده از پیشینه کتابشناختی کتابخانه ملی ایران و پیشینه اطلاعاتی کتاب‌ها در سایت کتابراه به دست آمده‌اند. بر این اساس، میزان مطابقت یا عدم مطابقت برجسب‌های اجتماعی با سرعنوان‌های موضوعی کتابخانه ملی به طور مجزا و به ترتیب در موضوعات فرعی رشته علم اطلاعات و دانش‌شناسی بررسی می‌شود. مطابقت دقیق و تقریبی شامل پنج زیرمجموعه است که عبارتند از:

مطابقت دقیق: مطابقت دقیق برجسب‌های اجتماعی با سرعنوان‌های موضوعی است؛

مطابقت کلیدواژه‌ای: که مطابقت کلیدواژه‌های برجسب‌های اجتماعی با سرعنوان‌های موضوعی است؛

مترادف: که مطابقت مترادفی برجسب‌های اجتماعی با سرعنوان‌های موضوعی است که در پیشینه مستند موضوع کتابخانه ملی به عنوان ارجاع استفاده شده‌اند؛

جمع یا مفرد بودن: که مطابقت جمع یا مفرد بودن برجسب‌های اجتماعی با سرعنوان‌های موضوعی است که در پیشینه مستند موضوع کتابخانه ملی به عنوان ارجاع استفاده شده‌اند؛

املائی متفاوت: که مطابقت املائی متفاوت برجسب‌های اجتماعی با سرعنوان‌های موضوعی است که در پیشینه مستند موضوع کتابخانه ملی به عنوان ارجاع استفاده شده‌اند.

مطابقت نسبی چهار زیرمجموعه که عبارتند از:

اعم بودن: که مطابقت اعم برجسب‌های اجتماعی با سرعنوان‌های موضوعی است که در پیشینه مستند موضوع کتابخانه ملی به عنوان موضوع اعم استفاده شده‌اند؛

اخص بودن: که مطابقت اخص برجسب‌های اجتماعی با سرعنوان‌های موضوعی را نشان می‌دهد که در پیشینه مستند موضوع کتابخانه ملی به عنوان موضوع اخص استفاده شده‌اند؛

مرتبط بودن: که مطابقت مرتبط برجسب‌های اجتماعی با سرعنوان‌های موضوعی را نشان می‌دهد که در پیشینه مستند موضوع کتابخانه ملی به عنوان موضوع مرتبط استفاده شده‌اند؛

و سایر: که مطابقت یادداشتی برجسب‌های اجتماعی با سرعنوان‌های موضوعی را نشان می‌دهد که در یادداشت‌های دامنه و توضیحی پیشینه مستند موضوع کتابخانه ملی استفاده شده‌اند.

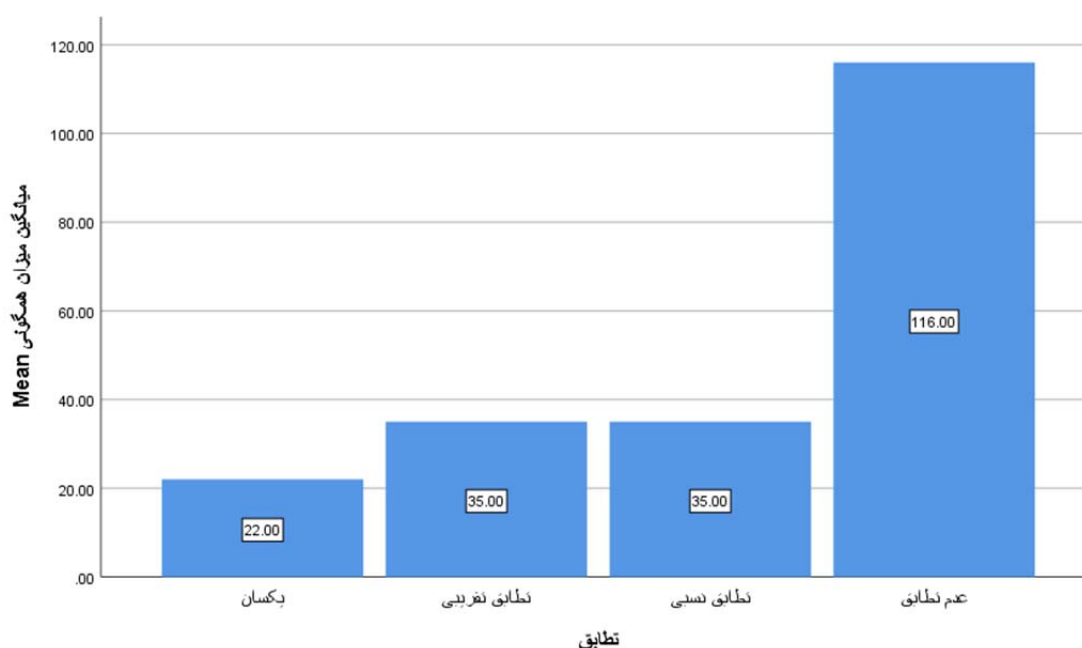
تطابق نسبی تقریباً ۴۴/۱۶ است؛ در مجموع ۷۰۶ مورد در ۵ گروه، دارای تطابق نسبی بودند. کمترین میزان تطابق نسبی ۱ و بیشترین میزان ۱۴۸ بود. این دامنه پراکندگی گسترده، نشان از عدم یکسان بودن رفتار متغیر (همگونی) در گروه‌های پنج گانه مختلف مورد مطالعه است. میانگین عدم تطابق سرعنوان‌های موضوعی با برجسب‌های اجتماعی، ۱۱۶/۲ مورد است. یعنی به‌طور متوسط ۱۱۶ مورد عدم تطابق در پنج گروه سازماندهی اطلاعات و مرجع‌شناسی، مدیریت دانش، کتابخانه‌ها، کتابخانه الکترونیکی و موضوع کتابشناسی وجود دارد. انحراف معیار عدم تطابق تقریباً ۴۸/۸۶ است؛ در مجموع ۵۸۱ مورد در ۵ گروه، دارای عدم تطابق بودند. کمترین میزان عدم تطابق ۵۰ و بیشترین میزان ۱۷۲ بود. در ادامه نمودار میانگین میزان همگونی آورده شده است.

عدم مطابقت عبارتست از: برجسب مورد استفاده در سرعنوان موضوعی فارسی وجود ندارد و یا سرعنوان موضوعی داده شده به کتاب در بین برجسب‌های اجتماعی موجود نباشد.

لازم به ذکر است کتابراه سایتی است که در آن کاربران صفحات شخصی خود را دارند و می‌توانند در آن کتابخانه شخصی خود را داشته باشند. کتاب‌های خود را دسته‌بندی کرده و نقد و بررسی نمایند. این سایت از نظر ساختار بسیار شبیه گودریدرز است.

یافته‌ها

یافته‌ها نشان داد که میانگین تطابق نسبی سرعنوان‌های موضوعی با برجسب‌های اجتماعی، ۳۵/۳۰ مورد است. یعنی به‌طور متوسط ۳۵/۳۰ مورد تطابق نسبی در پنج گروه سازماندهی اطلاعات و مرجع‌شناسی، مدیریت دانش، کتابخانه‌ها، کتابخانه الکترونیکی و موضوع کتابشناسی وجود دارد. انحراف معیار

نمودار ۱. مطابقت سرعنوان‌های موضوعی با برجسب‌های اجتماعی

تطابق سرعنوان‌های موضوعی با برجسب‌های اجتماعی بیشتر از حتی مجموع سه نوع تطابق یکسان، نسبی و تقریبی است.

طبق آنچه از نمودار ۱ برمی‌آید، عدم تطابق بیشترین میزان را داراست و در واقع آنچه که امروز شاهد هستیم این است که عدم

جدول ۲. مطابقت سرعنوان‌های موضوعی با برچسب‌های اجتماعی

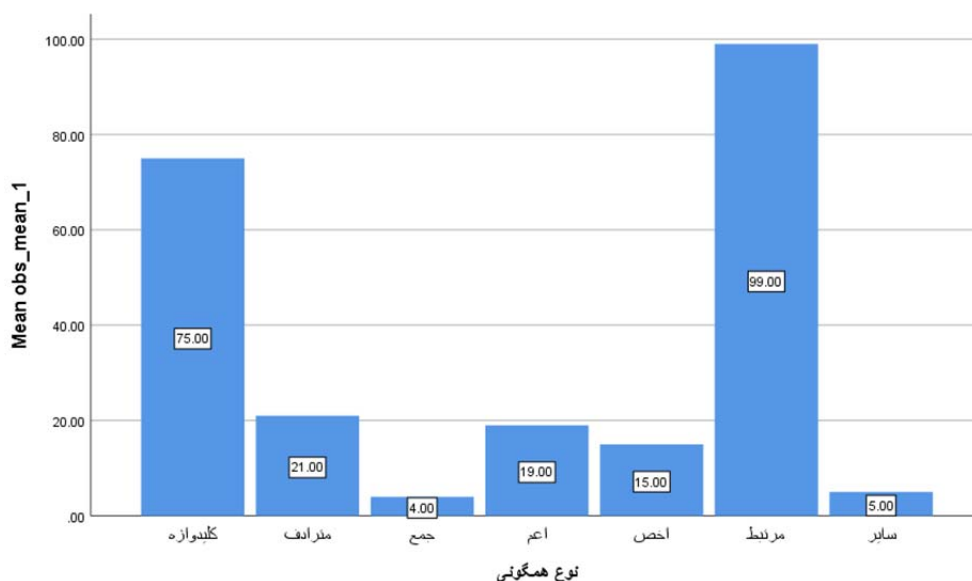
نوع تطابق	میانگین	انحراف معیار	مجموع	کمینه	بیشینه
یکسان	۲۲/۲	۸/۸۷	۱۱۱	۸	۲۹
تطابق تقریبی	۳۵/۷۱	۳۷/۸۲	۵۰۰	۳	۱۲۶
تطابق نسبی	۳۵/۳	۴۴/۱۶	۷۰۶	۱	۱۴۸
عدم تطابق	۱۱۶/۲	۴۸/۸۶	۵۸۱	۵۰	۱۷۲

میانگین تطابق یکسان سرعنوان‌های موضوعی با برچسب‌های اجتماعی ۲۲/۲ است. یعنی به‌طور متوسط ۲۲ مورد تطابق یکسان در پنج گروه سازماندهی اطلاعات و مرجع‌شناسی، مدیریت دانش، کتابخانه‌ها، کتابخانه الکترونیکی و موضوع کتابشناسی وجود دارد. انحراف معیار تطابق یکسان تقریباً ۹ است؛ و به این معناست که میانگین تعداد تطابق یکسان تقریباً از مقدار حداقل ۱۳ مورد تا مقدار حداکثر ۳۱ مورد خواهد بود. در مجموع ۱۱۱ مورد در ۵ گروه، دارای تطابق یکسان بودند. کمترین میزان تطابق یکسان ۸ (موضوع کتابشناسی) بود و بیشترین میزان ۲۹ (موضوع کتابخانه‌ها).

میانگین تطابق تقریبی سرعنوان‌های موضوعی با برچسب‌های اجتماعی ۳۵/۷۱ مورد است. یعنی به‌طور متوسط ۳۶ مورد تطابق تقریبی در پنج گروه سازماندهی اطلاعات و مرجع‌شناسی، مدیریت دانش، کتابخانه‌ها، کتابخانه الکترونیکی و موضوع کتابشناسی وجود دارد. انحراف معیار تطابق تقریبی تقریباً ۳۷/۸۲ است؛ در مجموع ۵۰۰ مورد در ۵ گروه، دارای تطابق تقریبی بودند. کمترین میزان تطابق تقریبی ۳ بیشترین میزان ۱۲۶ بود.

میانگین تطابق نسبی سرعنوان‌های موضوعی با برچسب‌های اجتماعی ۳۵/۳ مورد است. یعنی به‌طور متوسط ۳۵/۳ مورد تطابق نسبی در پنج گروه سازماندهی اطلاعات و مرجع‌شناسی، مدیریت دانش، کتابخانه‌ها، کتابخانه الکترونیکی و موضوع کتابشناسی وجود دارد. انحراف معیار تطابق نسبی تقریباً ۴۴/۱۶ است؛ در مجموع ۷۰۶ مورد در ۵ گروه، دارای تطابق نسبی بودند. کمترین میزان تطابق نسبی ۱ و بیشترین میزان ۱۴۸ بود. این دامنه‌ی پراکندگی گسترده، نشان از عدم یکسان بودن رفتار متغیر (همگونی) در گروه‌های پنج‌گانه مختلف مورد مطالعه است.

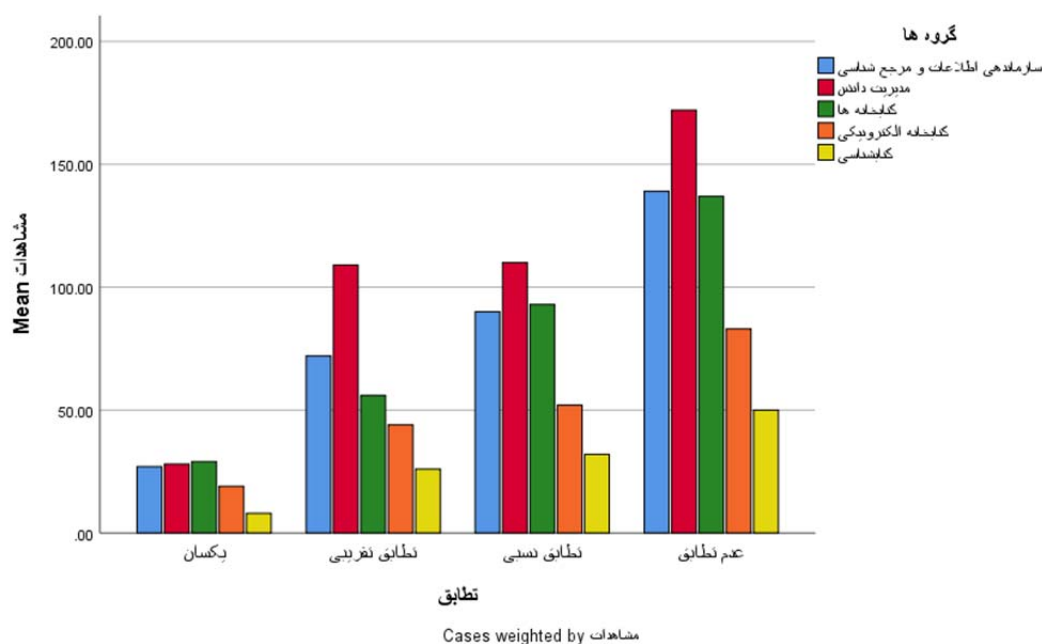
میانگین عدم تطابق سرعنوان‌های موضوعی با برچسب‌های اجتماعی ۱۱۶/۲ مورد است. یعنی به‌طور متوسط ۱۱۶ مورد عدم تطابق در پنج گروه سازماندهی اطلاعات و مرجع‌شناسی، مدیریت دانش، کتابخانه‌ها، کتابخانه الکترونیکی و موضوع کتابشناسی وجود دارد. انحراف معیار عدم تطابق تقریباً ۴۸/۸۶ است؛ در مجموع ۵۸۱ مورد در ۵ گروه دارای عدم تطابق بودند. کمترین میزان عدم تطابق ۵۰ و بیشترین میزان ۱۷۲ بود.

نمودار ۲. میانگین تطابق کلی سرعنوان های موضوعی با برچسب های اجتماعی

در مقایسه بیشینه دو گروه تطابق تقریبی و نسبی، تطابق نسبی بیشتر است و در رتبه اول قرار دارد. در ادامه نمودارهای ترکیبی به تفکیک گروه ها به منظور فراهم آوردن امکان مقایسه بیشتر خواننده آورده شده است.

طبق نتایجی که از نمودار فوق بر می آید؛ در تطابق تقریبی میانگین همگونی گروه "کلیدواژه" بیشینه مقدار را داراست، بعد از آن "مترادف" در رتبه دوم قرار دارد. در تطابق نسبی اما گروه "مرتبط" بیشینه مقدار میانگین را داراست، "اعم" و "اخص" و "سایر" تقریباً هم سطح اند.

نمودار ۳. نمودار ترکیبی تطابق سرعنوان های موضوعی با برچسب های اجتماعی

کمترین سطح تطابق را داراست و بیشینه تطابق تقریبی و نسبی در گروه مدیریت دانش دیده می‌شود. سطح تطابق یکسان سازماندهی اطلاعات و مرجع شناسی، مدیریت دانش و کتابخانه‌ها تقریباً همسطح است.

ابتدا وضعیت میانگین نمونه را در چهارگروه کلی یکسان، تطابق تقریبی، تطابق نسبی و عدم تطابق را با استفاده از آزمون کروسکال والیس سنجیده شد. علت استفاده از این آزمون ناپارامتری این است که نرمال بودن توزیع مشاهدات گروه تطابق نسبی تأیید نشد. نتایج در جدول زیر آمده است. جدول ۳ نشان می‌دهد تطابق میانگین چهارگروه با هم برابر نیست.

جدول ۳. نتایج آنالیز واریانس و آزمون کروسکال والیس

مقدار آماره کروسکال-والیس	درجه آزادی	معناداری	قضاوت
۹/۴۴۳	۳	۰/۰۲۴	میانگین ۴ گروه برابر نیست.

جدول ۴. آزمون لون برای سنجش تطابق واریانس مشاهدات

معناداری آماره لون	مجموع مربعات	درجه آزادی	میانگین مربعات	آماره فیشر	معناداری	قضاوت
۰/۱۷۲	۳۰۸۸۲/۵۲۵	۳	۱۰۲۹۴/۱۷۵	۶/۲۸۴	۰/۰۰۱	میانگین گروه‌ها
	۶۵۵۲۴/۶۵۷	۴۰	۱۶۳۸/۱۱۶			برابر نیستند.
	۹۶۴۰۷/۱۸۲	۴۳				

از آزمون توکی برای کشف گروه‌هایی که منجر به رد فرض برابری شده‌اند استفاده شده است. نتایج در جدول ۵ آمده است.

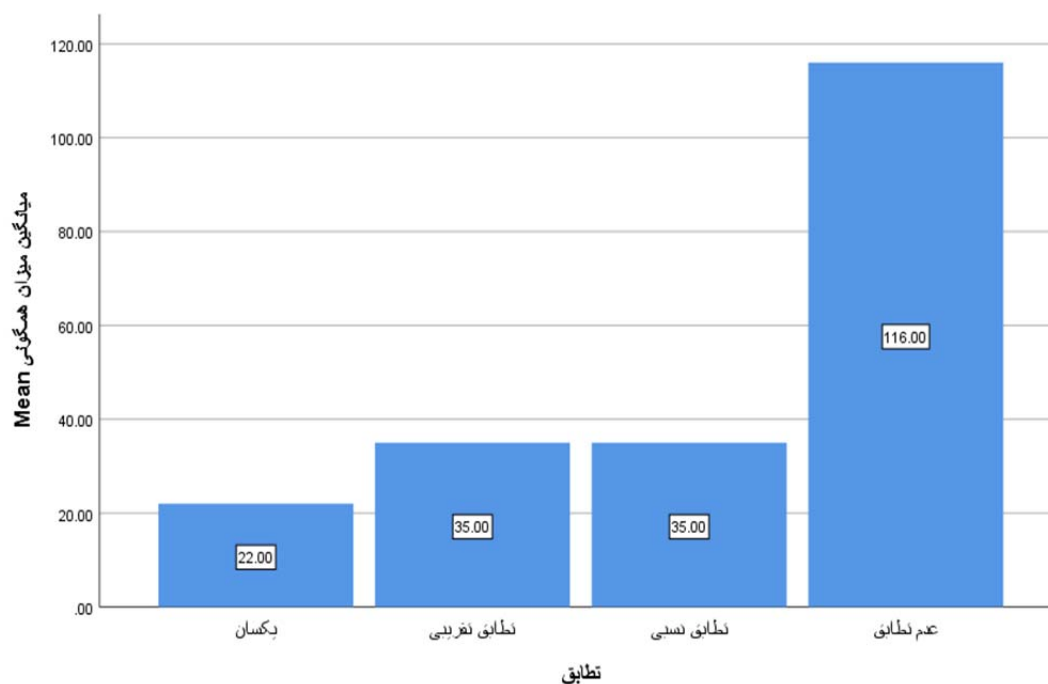
جدول ۴ نشان می‌دهد سطح معناداری آنالیز واریانس ۰/۰۰۱ است بنابراین میانگین این ۴ گروه دارای برابری نیست.

جدول ۵. آزمون توکی برای کشف رد فرض برابری میانگین‌ها

تطابق	گروه اول	گروه دوم
یکسان	۲۲/۲	-
نسبی	۳۵/۳	-
تقریبی	۳۵/۷۱	-
عدم تطابق	-	۱۱۶/۲
معناداری آزمون توکی	۰/۹۱۴	۱.۰۰۰

تقریبی و یکسان را با هم در نظر بگیریم باز هم عدد این میزان از ۹۰ تجاوز نمی کند که در مقایسه با عدم تطابق ها باز هم کمتر است. مطابق نمودار ۴، میزان تطابق یکسان پایین ترین حد را دارد و میانگین آن ۲۲/۲ بوده است. نتایج آزمون واریانس در جدول ۶ آمده است.

طبق داده های جدول ۵، نتایج آزمون توکی، گروهی که اختلاف معنادار با سایرین دارد، عدم تطابق هاست که در گروهی جداگانه از ۳ مورد دیگر قرار گرفت. بنابراین، میزان همگونی سرعنوان های موضوعی کتابشناسی ملی ایران با برجسب های اجتماعی پایین است. حتی اگر مجموع تطابق نسبی و تطابق

نمودار ۴. میانگین میزان تطابق سرعنوان های موضوعی با برجسب های اجتماعی

جدول ۶. نتایج آزمون آنالیز واریانس تطابق تقریبی سرعنوان های موضوعی با برجسب های اجتماعی

میانگین	مجموع	درجه	میانگین	آماره	معناداری	قضایات
مربع	مربع	آزادی	مربع	فیشر	آماره لون	
۶۳۰۲/۶۵۴	۱۲۶۰۵/۳۰۷	۲	۱۱/۵۶۷	۰/۰۰۲	۰/۰۲۸	میانگین گروه ها برابر نیستند.
۵۴۴/۸۶۸	۵۹۹۳/۵۵۰	۱۱				درون گروهی
	۱۸۵۹۸/۸۵۷	۱۳				مجموع

۰.۰۰۲ است بنابراین میانگین این ۳ گروه برقرار نیست.

طبق داده های جدول ۶، سطح معناداری آنالیز واریانس

جدول ۷. آزمون توکی برای کشف رد فرض برابری میانگین‌ها در تطابق تقریبی

تطابق	گروه اول	گروه دوم
جمع	۴/۷۵	-
مترادف	۲۱/۲	-
کلیدواژه	-	۷۵
معناداری آزمون توکی	۱.۰۰۰	۰/۵۵۱

داده‌های جدول ۷ نشان می‌دهد که طبق نتایج آزمون توکی، گروهی که اختلاف معنادار با سایرین دارد، کلیدواژه است که در گروهی جداگانه از ۲ مورد دیگر قرار گرفت. به این معنا که

کلیدواژه اختلاف معنادار آماری با جمع و مترادف دارد. نتایج آزمون آنالیز واریانس در جدول ۸ آمده است.

جدول ۸- نتایج آزمون آنالیز واریانس برای تطابق نسبی سرعنوان‌های موضوعی با برچسب‌های اجتماعی

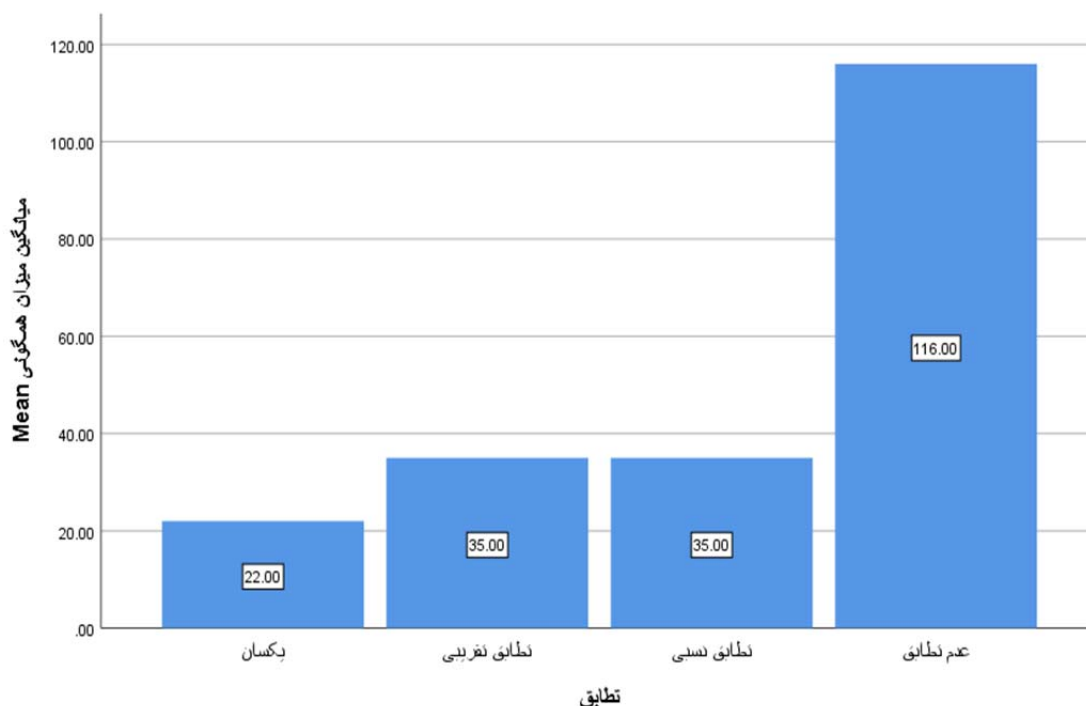
معناداری	مجموع مربعات	درجه آزادی	میانگین مربعات	آماره فیشر	معناداری	قضایوت
بین گروهی	۲۸۲۵۵/۰۰	۳	۹۴۱۸/۳۳۳			
درون گروهی	۸۸۰۵/۲۰۰	۱۶	325/550	۱۷/۱۱۴	۰.۰۰۰	میانگین گروه‌ها برابر نیستند.
مجموع	۳۷۰۶۰/۲۰۰	۱۹				

جدول ۸ نشان می‌دهد که سطح معناداری آنالیز واریانس ۰/۰۰ است بنابراین برابری میانگین این ۴ گروه برقرار نیست.

جدول ۹. آزمون توکی برای کشف رد فرض برابری میانگین‌ها در تطابق نسبی

تطابق	گروه اول	گروه دوم
اخص	۱۵/۸	-
اعم	۱۹/۸	-
مرتبط	-	۹۹/۸
معناداری آزمون توکی	۰/۷۸۲	۱.۰۰۰
سایر	۵/۸	-

جدول ۹ نشان می‌دهد که نتایج آزمون توکی، گروهی که اختلاف معنادار با سایرین دارد، "مرتبط" است که در گروهی جداگانه از ۳ مورد دیگر قرار گرفت. به این معنا که "مرتبط" اختلاف معنادار آماری با اعم، اخص و سایر دارد. میزان تطابق نسبی به نسبت تطابق یکسان وضعیت بهتری دارد. اما مشابه وضعیت تطابق تقریبی است. میزان این تطابق در کل ۳۵/۳ مورد است که در مجموع چندان مطلوب به نظر نمی‌رسد.

نمودار ۵. میانگین میزان همگونی سرعنوان های موضوعی با برچسب های اجتماعی

کتابخانه کنگره است؛ همچنین پژوهش اسپتیری (۲۰۰۵) در مقایسه واژگان کنترل شده و برچسب گذاری اجتماعی نشان می دهد که رده بندی های مردمی به دلیل مشکلاتی از قبیل ابهام در مفهوم، تفاوت بین اصطلاحات، کثرت مترادف ها، سطوح مختلف اخص کردن، کمبود راهنمایی برای ترکیبات نحوی، و تفاوت های املائی باعث عدم برخورداری رده بندی مردمی از یک نظام مهار واژگانی شده که عدم مطابقت زیاد آنها با واژگان کنترل شده را در پی دارد.

میانگین تطابق کلیدواژه سرعنوان های موضوعی با برچسب های اجتماعی، ۷۵ است. یعنی به طور متوسط ۷۵ مورد تطابق کلیدواژه در پنج گروه سازماندهی اطلاعات و مرجع شناسی، مدیریت دانش، کتابخانه ها، کتابخانه الکترونیکی و موضوع کتابشناسی وجود دارد و در مجموع ۳۷۵ مورد در ۵ گروه، دارای تطابق کلیدواژه بودند. در بین موضوعات کمترین میزان تطابق کلیدواژه با ۳۰ مورد و بیشترین میزان ۱۲۶ مورد بود. میانگین تطابق مترادف سرعنوان های موضوعی با برچسب های اجتماعی، ۲۱/۲ است. یعنی به طور متوسط ۲۱/۲ مورد تطابق مترادف در پنج گروه سازماندهی اطلاعات و مرجع شناسی،

مطابق نمودار ۵، میزان عدم تطابق مقدار بیشینه را داشت. میانگین آن ۱۱۶/۲ مورد بود و در بازه (۱۷۶/۸۷ - ۵۵/۵۲) قرار دارد.

بحث و نتیجه گیری

در مجموع از بین تعداد ۱۹۸۸ برچسب اجتماعی و سرعنوان های موضوعی، تعداد ۱۱۱ مورد سرعنوان های موضوعی با برچسب های اجتماعی در بین تمامی موضوعات حوزه علم اطلاعات و دانش شناسی دارای تطابق یکسان بودند و میانگین تعداد تطابق دقیق سرعنوان های موضوعی با برچسب های اجتماعی، ۲۲/۲۰ است. یعنی به طور متوسط ۲۲ مورد تطابق یکسان بین سرعنوان های موضوعی با برچسب های اجتماعی وجود دارد. در کل میزان تطابق یکسان پایین ترین حد را دارد. در این بین کمترین میزان تطابق یکسان تعداد ۸ مورد در موضوع کتابشناسی بود و بیشترین میزان تطابق یکسان تعداد ۲۹ مورد در موضوع کتابخانه ها بود. در همین راستا، پژوهش ویدایا و هرینارایانا (۲۰۱۶) نیز مویلد پایین بودن میزان مطابقت برچسب های اجتماعی لایبرری تینگ و سرعنوان های موضوعی

می‌توانند مکمل هم باشند. میانگین تطابق اعم سرعنوان‌های موضوعی با برجسب‌های اجتماعی، ۱۹/۸ است. یعنی به‌طور متوسط ۱۹/۸ مورد تطابق اعم در پنج گروه سازماندهی اطلاعات و مرجع‌شناسی، مدیریت دانش، کتابخانه‌ها، کتابخانه الکترونیکی و موضوع کتابشناسی وجود دارد و در مجموع ۹۹ مورد در ۵ گروه دارای تطابق اعم بودند. کمترین میزان تطابق اعم تعداد ۵ مورد و بیشترین میزان تعداد ۲۹ مورد بود. میانگین تطابق اخص سرعنوان‌های موضوعی با برجسب‌های اجتماعی، ۱۵/۸ است. یعنی به‌طور متوسط ۱۵/۸ مورد تطابق اخص در پنج گروه سازماندهی اطلاعات و مرجع‌شناسی، مدیریت دانش، کتابخانه‌ها، کتابخانه الکترونیکی و موضوع کتابشناسی وجود دارد و در مجموع ۷۹ مورد در ۵ گروه، دارای تطابق اخص بودند. کمترین میزان تطابق اخص تعداد ۳ مورد و بیشترین میزان تعداد ۲۸ مورد بود.

میانگین تطابق مرتبط سرعنوان‌های موضوعی با برجسب‌های اجتماعی، ۹۹/۸ است. یعنی به‌طور متوسط ۹۹/۸ مورد تطابق مرتبط در پنج گروه سازماندهی اطلاعات و مرجع‌شناسی، مدیریت دانش، کتابخانه‌ها، کتابخانه الکترونیکی و موضوع کتابشناسی وجود دارد و در مجموع ۴۹۹ مورد در ۵ گروه، دارای تطابق مرتبط بودند. کمترین میزان تطابق مرتبط تعداد ۳۹ مورد و بیشترین میزان تعداد ۱۴۸ مورد بود. میانگین تطابق سایر سرعنوان‌های موضوعی با برجسب‌های اجتماعی، ۵/۸۰ است. یعنی به‌طور متوسط ۵/۸۰ مورد تطابق سایر در پنج گروه سازماندهی اطلاعات و مرجع‌شناسی، مدیریت دانش، کتابخانه‌ها، کتابخانه الکترونیکی و موضوع کتابشناسی وجود دارد. انحراف معیار تطابق سایر تقریباً ۴/۳۲ است و در مجموع ۲۹ مورد در ۵ گروه، دارای تطابق سایر بودند. کمترین میزان تطابق سایر تعداد ۱ و بیشترین میزان تعداد ۱۱ مورد بود. در مقام مقایسه نتیجه حاصله با پیشینه‌های مربوطه، توماس و همکاران (۲۰۰۹) کتاب‌های برجسب‌گذاری شده در لایبرری ینگ را با سرعنوان‌های موضوعی کتابخانه کنگره مقایسه کردند. ۶ درصد برجسبها به‌طور دقیق با سرعنوان‌های موضوعی کتابخانه کنگره مطابقت داشت. از حیث مقایسه نتیجه حاصله با پیشینه‌های مربوطه، گروبر

مدیریت دانش، کتابخانه‌ها، کتابخانه الکترونیکی و موضوع کتابشناسی وجود دارد و در مجموع ۱۰۶ مورد در ۵ گروه، دارای تطابق مترادف بودند. در بین موضوعات کمترین میزان تطابق مترادف تعداد ۶ مورد و بیشترین میزان ۳۹ مورد بود. میانگین تطابق جمع سرعنوان‌های موضوعی با برجسب‌های اجتماعی، ۴/۷۵ است. یعنی به‌طور متوسط ۴/۷۵ مورد تطابق جمع در پنج گروه سازماندهی اطلاعات و مرجع‌شناسی، مدیریت دانش، کتابخانه‌ها، کتابخانه الکترونیکی و موضوع کتابشناسی وجود دارد و در مجموع ۱۹ مورد در ۵ گروه، دارای تطابق جمع بودند. کمترین میزان تطابق جمع تعداد ۳ مورد و بیشترین میزان تعداد ۹ مورد بود. در مجموع از بین تعداد ۱۹۸۸ برجسب اجتماعی و سرعنوان‌های موضوعی، تعداد ۵۰۰ مورد سرعنوان‌های موضوعی با برجسب‌های اجتماعی در بین تمامی موضوعات حوزه کتابداری دارای تطابق تقریبی بودند و میانگین تعداد تطابق تقریبی سرعنوان‌های موضوعی با برجسب‌های اجتماعی، ۳۵/۷۱ مورد است. یعنی به‌طور متوسط ۳۶ مورد تطابق تقریبی بین سرعنوان‌های موضوعی با برجسب‌های اجتماعی وجود دارد. میزان تطابق تقریبی به نسبت تطابق یکسان وضعیت بهتری دارد اما در مجموع چندان راضی‌کننده به نظر نمی‌رسد.

در جهت مقایسه نتیجه حاصله با پیشینه‌های مربوطه، وبر (۲۰۰۶) در پژوهش خود با عنوان واژگان کنترل شده و برجسب‌گذاری اجتماعی در لایبرری ینگ، بیان می‌دارد با وجودی که رده بندی‌های مردمی از کنترل واژگان تا حد زیادی بی‌بهره‌اند، نسبت به سایر نظام‌های زبان طبیعی در انتخاب توصیفگرها بیشتر به نیازهای کاربران خود توجه داشته‌اند و مشارکتی‌تر و عامه‌پسندتر عمل کرده‌اند. و به این نتیجه دست یافت که به جهت مطابقت تقریبی نظام‌های مهار واژگان و رده بندی مردمی، ارتباط متقابل و دوسویه میان نظام‌های کنترل واژگان و رده بندی مردمی بسیار سودمند خواهد بود. همچنین آدلر (۲۰۰۹) در یک نمونه ۲۰ تایی کتاب نشان داد برجسب‌هایی که به‌طور مکرر توسط کاربران استفاده شده بودند در پیشینه‌های فهرست‌نویسی وجود نداشتند یا اندک بودند. همچنین نشان داد که برجسب‌ها و سرعنوان‌های موضوعی به تنهایی نظام‌های کاملی نیستند، اما

در حدی نیست که بتوان برچسب‌های اجتماعی را با سرعنوان‌های موضوعی جایگزین کرد. به همین دلیل نتیجه‌گیری شده است که این دو نظام سازماندهی اطلاعات، می‌توانند مکمل هم باشند. به این ترتیب باید بیان داشت از آنجایی که سرعنوان‌های موضوعی به صورت متن ایستا بوده و کاربران اجازه تعامل و درج واژه‌ها و موضوعات انتخابی جدید را ندارند و از طرف دیگر در وبگاه‌های مبتنی بر وب ۲/۰ و مبتنی بر نظام رده بندی اجتماعی، این امکان برای کاربران مهیاست، به منظور افزایش میزان همپوشانی و همگونی سرعنوان‌های موضوعی با برچسب‌های اجتماعی می‌توان در برچسب گذاری‌های مردمی به موضوعات و واژه‌های موجود در کتابشناسی ملی پیوند برقرار نمود. با توجه به اینکه بین برچسب‌های اجتماعی و سرعنوان‌های موضوعی مطابقت اندکی وجود دارد و این میزان تطابق به اندازه‌ای نیست که بتوان برچسب‌های اجتماعی را با سرعنوان‌های موضوعی منطبق دانست، بنابراین این دو روش می‌توانند مکمل هم بوده و می‌توان با استفاده از داده‌های برچسب گذاری شده کاربران و همچنین داده‌های موجود در سرعنوان‌های موضوعی و با بهره‌گیری از وب معنایی، از قابلیت‌های هر دو روش سازماندهی اطلاعات بهره برد و در نهایت با ایجاد روش فهرست نویسی ترکیبی به غنی‌تر کردن فراداده‌ها و بازیابی اطلاعات کمک کرد.

منابع

- جوکار، ط؛ کوکبی، م. (۱۳۹۵). مروری بر ساختار و کارکردهای نظام‌های برچسب گذاری اجتماعی. کتابداری و اطلاع رسانی. ۱۹(۲): ۲-۴۳.
- خادمیان، م؛ کوکبی، م. (۱۳۹۷). برچسب‌های اجتماعی لایبرری ۳ینگ در مقابل سرعنوان‌های موضوعی کتابخانه کنگره: مرور نوشتارها. پژوهش‌های نظری و کاربردی در علم اطلاعات و دانش‌شناسی، ۱۸(۱): ۳۱۳-۳۳۵.
- خادمیان، م؛ کوکبی، م؛ عصاره، ف. (۱۳۹۶). امکان جایگزینی یا تکمیل سرعنوان‌های موضوعی کتابخانه کنگره با برچسب‌های اجتماعی لایبرری ۳ینگ (نمونه پژوهی: حوزه‌های علوم انسانی،

۲۰۰۷) در پژوهش خود با عنوان هستی‌شناسی فولکسونومی به این نتیجه رسید که نظام‌های سلسله مراتبی و برچسب گذاری هر کدام محدودیت‌ها و مزایای خود را دارند و تأکید می‌کند به جهت عدم مطابقت نظام‌های سلسله مراتبی و از پیش تعیین شده با برچسب گذاری این دو نظام در مقابل هم نیستند؛ اما برخی معتقدند که در محیط رقمی قرن ۲۱ فولکسونومی‌ها جایگزین تاکسونومی‌ها خواهند شد.

در مجموع بر اساس نتایج حاصله، سطح تطابق یکسان از سایر انواع تطابق و عدم تطابق به‌طور قابل ملاحظه‌ای کمتر است و عدم تطابق سرعنوان‌های موضوعی کتابشناسی ملی با برچسب‌های اجتماعی بالاترین سطح را داراست. همچنین آنچه از جداول و نمودارها بر می‌آید این است که میزان انطباق بین سرعنوان‌های موضوعی با برچسب‌های اجتماعی به ترتیب از سطح تطابق یکسان و نسبی و تقریبی کاسته و بر عدم تطابق افزوده می‌شود و میزان تطابق نسبی و تطابق تقریبی مشابه و همسان است. پایین بودن میزان همگونی سرعنوان‌های موضوعی با برچسب‌های اجتماعی موید نتایج پیشینه‌ها و نوشتارهایی است که به مقایسه برچسب‌های اجتماعی کتاب‌ها با سرعنوان‌های موضوعی کتابخانه کنگره پرداخته‌اند و این استنباط که بین برچسب‌های اجتماعی و سرعنوان‌های موضوعی تا حدودی مطابقت وجود دارد ولی این میزان تطابق به اندازه‌ای نیست که بتوان برچسب‌های اجتماعی را با سرعنوان‌های موضوعی منطبق دانست. می‌توان چنین گفت که این دو روش در کنار هم می‌توانند مکمل هم بوده و به جهت گستردگی و افزونگی فراوانی برچسب‌های اجتماعی نسبت به سرعنوان‌های موضوعی، می‌توان از سرعنوان‌های موضوعی به عنوان عاملی مهم در گسترش واژگان مورد استفاده برای دسترس‌پذیری اطلاعات و حمایت از هستی‌شناسی‌ها و وب معنایی و فهرست نویسی اجتماعی بهره گرفت. در همین راستا خادمیان و کوکبی (۱۳۹۷) نیز که به بررسی برچسب‌های اجتماعی لایبرری ۳ینگ در مقابل سرعنوان‌های موضوعی کتابخانه کنگره پرداختند بیان می‌کنند که بین برچسب‌های اجتماعی و سرعنوان‌های موضوعی کتابخانه کنگره تا حدودی (مطابقت) نزدیک به 50 درصد وجود دارد ولی این میزان مطابقت

- Merholz, P. (2004). *Metadata for the masses*. [on-line]. Available: <http://www.adaptivepath.com/publications/essays/archives/000361.php>. Retrieved: 10 April 2019.
- Smith, T. (2007). *Cataloging and you: Measuring the efficacy of a folksonomy for subject analysis*. Available at: <https://repository.arizona.edu/handle/10150/106434>. Retrieved: 20 May 2019
- Spiteri, Louise (2005). *Controlled vocabularies and Folksonomies. Presentation at Canadian metadata forum. Ottawa*. [on-line]. Available: <http://www.collectionsCanada.ac/obj/014005/f2/014005-05909-e-e.pdf> 23. Udell, Jon. Retrieved: 20 April 2019
- Shirky, Clay (2005). *Ontology is overrated: Categories, links, and tags*. [on-line]. Available: <http://www.shirky.com/thinology/writings/ontology-overrated.html>. Retrieved: 20 May 2019
- Thomas, M., Caudle, D. M., & Schmitz, C. M. (2009). *To tag or not to tag?*. *Library Hi Tech*. 27(3): 411-434.
- Weber, Jonathan (2006). *Folksonomy and controlled vocabulary in librarything*. [on-line] Available: <http://www.jonathanweber.info/samples/2452-Folksonomy-pdf>. Retrieved: 22 April 2019
- علوم اجتماعی، و علوم طبیعی (.. مطالعات ملی کتابداری و سازماندهی اطلاعات، ۲۸ (۲): ۲۹-۴۳.
- علیمرادی، م. (۱۳۹۳). تقویت برجسب گذاری اجتماعی با نظام سازماندهی دانش. ره آورد نور. پاییز (۴۸): ۳۴-۴۲.
- Adler, M. (2009). *Transcending library catalogs: A comparative study of controlled terms in Library of Congress Subject Headings and user-generated tags in LibraryThing for transgender books*. *Journal of Web Librarianship*, 3(4): 309-331.
- Béguin, P. (2003). *Design as a mutual learning process between users and designers*. *Interacting with computers*, 15(5): 709-730.
- Chen, F. (2008, October). *From hypotyposis to metalepsis: Narrative devices in contemporary fantastic fiction*. In *Forum for Modern Language Studies*. 44(4):394-411. Oxford University Press.
- Gruber, T. (2007). *Ontology of folksonomy: A mash-up of apples and oranges*. *International Journal on Semantic Web and Information Systems (IJSWIS)*, 3(1): 1-11.
- Leuski, A. (2001), *Interactive Information Organization: Techniques and Evaluation, Ph.D. dissertation*. University of Massachusetts, Department of Computer Science. Retrieved in: <http://ciirpublications.cs.umass.edu/getpdf.php?id=232>, access date: 18 April 2019..

The amount of homogeneity of Persian subject headlines with users' social tagging

Masumeh Kazemizadeh¹ | Amir Reza Asnafi² | Najmeh Salemi³

1-MA of Knowledge and Information Science, National of Library in I,R.Iran, masikazemi88@gmail.com

2-Faculty member of Knowledge and Information Science Department, Shahid Beheshti University,
aasnafi@gmail.com (Corresponding Author)

3-PhD of Knowledge and Information Science, Salemi.Najmeh@gmail.com

Abstract

Objective: The present study intends to compare the degree of conformity and homogeneity of social tags with thematic headings in order to measure the degree of overlap of topics and words assigned in subject headings with popular tags.

Method: The present research is of applied-theoretical type and the research method is content analysis. In this study, using the method of inventory and content analysis, the degree of exact, approximate, relative correspondence and non-compliance of social labels of books in the field of information science and encyclopedia on the bookstore site with Persian subject headings were investigated.

Results: The present study showed that the average match of subject headings with social labels averaged 22 cases, the approximate matching of subject headings with social labels averaged 36 cases, the relative match of subject headings with social tags averaged 36 cases and the average non-rankings averaged 36 cases. There are an average of 116 topics with social tags. According to the findings, the degree of exact matching of subject headings with social tags has the lowest level and the degree of discrepancy has the highest rate. The research showed that the average mismatch of subject headings with social tags is even more than the sum of three types of exact, relative and approximate matching. As a result, the homogeneity of subject headings with social tags is low.

Conclusion: The present study showed that the degree of homogeneity of thematic titles with social labels is low. Using two methods in cataloging can be complementary and create a combined cataloging that includes thematic titles and social tags.

Keyword: Web 2.0, Social Tags, Subject Headings, Hybrid Cataloging